

ORĘDOWNIK

powiatu gostyńskiego.

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to na wtorek, czwartek i sobotę.
Przedpłata bez odnośnienia do domu wynosi miesięcznie 90 fen.,
kwartalnie 2,70 mk.

Ogłoszenie za jednołamowy wiersz wynosi 80 fen.

Telefon nr. 57 :-: Adres telegr.: Orędownik Gostyni.

Odpowiedzialny:

Za dział urzędowy urząd ziemiański w Gostyniu
Za dział nieurzędowy Aleksy Kaczmarek w Gostyniu
Drukiem i nakładem drukarni A. Kaczmarka w Gostyniu.

Nr. 139.

Wtorek, dnia 14. października 1919.

Rok I.

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Gostyniu daje do wiadomości, iż w myśl rozporządzenia Sekcji Pośrednictwa Pracy przy N. R. L. w Poznaniu, winni wszyscy poszukujący pracy robotnicy i robotnice niewykwalifikowani oraz zawodowo wyszkoleni rzemieślnicy wszelkie kategorie służby dworskiej, służące, uczniowie chcący rzemiosła się wyuczyć, zgłosić się do Urzędu Biura Pośrednictwa Pracy w Gostyniu Dworzec 4 telef. 90. Uprasza się zabrać ze sobą wszelkie potrzebne papiery jako to świadectwa, poświadczenia i t. p.

Również upraszamy wszystkich pracodawców swe zapotrzebowania w wyżej wymienionym Biurze zgłosić. Zadaniem powyższem sprostac można z pomocą pracodawców nadesłanych wolnych miejsc, o co usilnie zanosi się prośbę.

Urząd Pośrednictwa Pracy w Gostyniu.
Kierownik Guha.

Rozporządzenie

Ministra Skarbu w przedmiocie utworzenia
Państwowej Centrali Dewiz.

W porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu,
Apro wizacji i Ministrem dla b. zaboru pruskiego, zarządza się co następuje:

Art. 1.

W celu zapobiegania i ukrócenia spekulacji walutami i walorami zagranicznymi tworzy się przy Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej urząd pod nazwą: Państwowa Centrala Dewiz, która podlega Ministrowi Skarbu.

Państwowa Centrala Dewiz działa w ścisłej łączności z Państwową Komisją Przywozu i Wywozu, wzajemny ich stosunek określi regulamin, wydany przez Ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu.

Art. 2.

Państwowa Centrala Dewiz ustanawia obowiązujący dla wszystkich obrotów kurs walut zagranicznych oraz rozciąga kontrolę nad wszelkimi operacjami finansowymi, które wywierają wpływ na kurs waluty.

Art. 3.

Wszelkie dysponowane z Polski za granicą lub z zagranicy do Polski oraz dokonywane transakcje w granicach Państwa Polskiego sumami w walucie zagranicznej i dewizami jako to: zagranicznymi pieniędzmi i banknotami, przekazami, czekami, weksłami oraz wszelkiego rodzaju wypłatami i pozostałościami rachunkowymi i uzyskanymi za granicą kredytami mogą być dokonywane jedynie za pośrednictwem lub zezwoleniem Centrali Dewiz, również jedynie za zezwoleniem Centrali Dewiz mogą być zaciągane, jak przez osoby prywatne, tak i przez urzędy zobowiązania u osób lub firm, mających siedzibę za granicą.

Art. 4.

Posiadacze wartości transakcyjne i dysponowane, które w myśl art. 3. są zakazane, winni zgłosić się do dyspozycji Państwowej Centrali Dewiz, która ma prawo przejęcia ich według ustalonego kursu.

Art. 5.

Centrala Dewiz wydaje walutę zagraniczną tylko na cel ściśle określony, kierując się przede wszystkim względami gospodarczymi kraju. Dla otrzymania waluty niezbędnym jest dostarczenie Państwowej Centrali Dewiz wszystkich wymaganych przez nią dowodów.

Państwowa Centrala Dewiz nie jest zobowiązana do wyjaśnienia przyczyn odmowy wydania waluty.

Art. 6.

Przepuszczenie towarów przez granicę Państwa wymaga oprócz zezwolenia Państwowej Komisji Wywozu i Przywozu również i zezwolenia Państwowej Centrali Dewiz.

Art. 7.

Posiadacze zagranicznych papierów procentowych i dywidendowych winni je zarejestrować w Państwowej Centrali Dewiz, a nato winni o każdej dokonanej wewnątrz kraju temi walorami transakcji po terminie rejestracji Państwową Centralę Dewiz uwiadomić.

Państwowa Centrala Dewiz ma prawo rozporządzenia temi papierami wszelkimi sposobami, z wyjątkiem alienacji.

Art. 8.

Sprzedaż i zastaw za granicę zarówno krajowych, jak i zagranicznych papierów procentowych i dywidendowych, jak również realizacja wylosowanych papierów i kuponów zagranicznych mogą być dokonane jedynie za pośrednictwem Państwowej Centrali Dewiz. Sumy stąd uzyskane będą wypłacone w walucie krajowej według kursu obowiązującego w dniu dokonania transakcji.

Art. 9.

Przywóz w granicę Państwa i wywóz za granicę bez zezwolenia Państwowej Centrali Dewiz papierów wartościowych obcych i krajowych, dewiz, krajowych zobowiązań płatniczych i wszelkiego rodzaju sum pieniężnych, przekraczających normy ustalone w ustawach i rozporządzeniach Ministra Skarbu zostaje wzbroniony.

Art. 10.

Państwowa Centrala Dewiz ogłasza codziennie w gazecie rządowej obowiązujące kursy walut zagranicznych.

Art. 11.

W miarę potrzeby za zezwoleniem Ministra Skarbu mogą być tworzone filje Państwowej Centrali Dewiz. Zakres działania poszczególnych filji określa specjalne regulaminy.

Art. 12.

Państwowa Centrala Dewiz może zawiesić stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia w stosunku do poszczególnych kategorii wartości i poszczególnych walut.

Art. 13.

Terminy składania zgłoszeń, przewidzianych w artykułach 4. i 7. oraz wzory formularzy będą przez Państwową Centralę Dewiz podane do wiadomości publicznej do dnia 10. października 1919 r.

Art. 14.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na całym obszarze Państwa Polskiego.

Do rozpatrywania przekroczeń niniejszego rozporządzenia powołany jest Urząd Walki z Lichwą i Spekulacją.

Przekroczenia te na obszarach b. Królestwa Kongresowego i b. zaboru austriackiego karane są w myśl dekretu z dnia 11. stycznia 1919 r. (Dz. Pr. Nr. 7. poz. 109) w drodze administracyjnej karą aresztu do 3 miesięcy, względnie grzywną do 50 000 marek, prócz tego zawsze podlegają konfiskacie wartości stanowiących przedmiot przekroczenia.

Do czasu utworzenia na terenach b. zaboru pruskiego urzędów walki z lichwą i spekulacją do rozpatrywania przekroczeń niniejszego rozporządzenia powołane są sądy doraźne.

Art. 15.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 23. września 1919.

Minister Skarbu: Biliński.

Minister Przemysłu i Handlu: Szczeniowski

Minister Aprowizacji: Mińkiewicz.

Minister b. dzielnicy pruskiej: Seyda.

Rozporządzenie

Znosi się rozporządzenie Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej z dnia 6. 6. 19. dotyczące tokarni ślusarskich, wiercek ślusarskich oraz tłoczni (sztanc) ślusarskich. (Tyg. Urzęd. Nr. 21. str. 95.)

Poznań, dnia 18. września 1919.

W. Seyda, Minister b. dzielnicy pruskiej.

Rozporządzenie

dotyczące słomy.

Art. 1.

Znosi się wszelkie dotychczasowe przepisy niemieckie, krepujące wolny obrót słomą, oraz przepisy wykonawcze do rozporządzenia Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej dotyczącego słomy lnianej i konopnej z 25. lutego 1919 (Tygodnik Urzęd. str. 40).

Art. 2.

Obrót słomą wszelkiego rodzaju jest wolny.

Wywóz słomy poza granicę byłej dzielnicy pruskiej zajętej przez wojska polskie, uzależnia się ze względu na konieczność uregulowanego ruchu przewozowego od zezwolenia Głównego Urzędu Żywnościowego.

Poznań, dnia 2. października 1919.

Główny Urząd Żywnościowy.

Bartoszewski. Drwęski. Grabowski. Jachowski. Malinowski. Dr. Moszezeński. Rogatka. Sieracki. Swoboda

Verordnung

über den Verkehr mit Stroh.

Art. 1.

Alle bisherigen deutschen Vorschriften, die den freien Verkehr mit Stroh hinderten, sowie die Ausführungsbestimmungen zur Verordnung über Leinen- und Hanfstroh vom 25. Februar 1919 (Tug. Urz. S. 40), werden hiermit aufgehoben.

Art. 2.

Der Verkehr mit Stroh aller Art ist frei.

Die Ausfuhr von Stroh nach außerhalb der vom polnischen Heer besetzten bisherigen preußischen Gebieten ist mit Rücksicht auf die Notwendigkeit eines geregelten Eisenbahnfrachtverkehrs nur mit Genehmigung des Główny Urząd Żywnościowy gestattet.

Poznań, den 2. Oktober 1919.

Główny Urząd Żywnościowy.

Bartoszewski, Drwęski, Grabowski, Jachowski, Malinowski, Dr. Moszezeński, Rogatka, Sieracki, Swoboda.

Verordnung.

Die Verordnung des Komisarjat Naczelnej Rady Ludowej vom 6. 6. 1919 betreffend Drehbänke, Bohr-

maschinen sowie Stanzen für Schlosserarbeiten („Tygodnik Urzędowy“ Nr. 21, S. 95) wird aufgehoben.

Poznań, den 18. September 1919.

W. Seyda, Minister b. dzielnicy pruskiej.

Kronika miejscowa.

— Wczorajszy **Wieczór Pieśni** Koła Spiewackiego wypadł nadzwyczaj pomyślnie. Sala Strzelniczy zapelniona była po same brzegi, a nawet w przyległych ubikacjach szukała publiczność umieszczenia, by przysłuchać się wdziękom tak nam miłej pieśni polskiej. Dlatego z żalem wracali do domu ci, którzy wieczorem przy kasie biletu już nabyć nie mogli. — I było też co żałować, ponieważ wczorajszy **Wieczór** pokazał nam, że Gostyni ma nietylko dobrych śpiewaków ale i doskonałych amatorów scenicznych! Tak jest! Z rzadką u amatorów napotykaną naturalnością i swobodą odegrali amatorzy nasi „Akademika“, sztukę z czasów powstania, stosowną do obecnej sytuacji i byłoby zbyt czynnym jednostki wyłuszczać, ponieważ wszyscy po mistrzowsku ze swego zadania się wywiązali. Niech Basia na dzisiejszym **Wieczorze** swoje do serca wiodące piosnki cokolwiek głośniej odśpiewa, a stworzy Baśkę, w której się doprawdy zakochać można, „że serce się do niej jak smoła do buta przylepi...“ Ta sama pochwała godzi się naszym śpiewaczką i śpiewakom. Poszczególne utwory były nadzwyczaj trudne, mimo to wypadły one pod batutą młodego lecz utalentowanego dyrygenta p. Czesława Rybskiego z zadziwiająco akuratnością. W zamian „Złapanej myszki“ (w II. części), która się już na próbie „złapała“, p. Czab. nam solo zaśpiewała. Akompanjament na fortepianie przejęła p. Marja Barcikowska. O grze jej dopiero rozwodzić się nie potrzebujemy, bo znana jest na okolicę jako sumienna i również dzielna nauczycielka muzyki i jeśli chodzi o jakieś dobro ogółu, o jakąś pomoc, właśnie p. Barcikowska jest pierwszą, która bezinteresownie swój talent i swoją wiedzę ofiaruje dla sprawy polskiej. Cześć jej za to! Jako atrakcję **Wieczoru** przedstawił nam p. Rybski 15 swych uczni i uczenie (skrzypków). Odegrali w pierwszej części Alettera „Rendez-Vous“, w drugiej części „Mazurkę“. Występ tych malców wzbudził zarazem podziw i entuzjazm a nieustające burze oklasków zmusiły ich do powtórzenia Mazurki. Również śpiewakom nie szczędzone hucznych oklasków, zaś nieklamana radość na twarzach występujących jako też słuchaczy dowodziła, że zrozumiano się wzajemnie... nieść pomoc Braciom G.-Słazakom! Dlatego dzięki Wam, dzielno drużyno, dzięki także obywatelstwu, które przez liczne przybycie poparło tak wzniosły cel. Spodziewać się należy, że i dzisiejszy **Wieczór** tem samem powodzeniem cieszyć się będzie.

* **Dotyczy pożyczki państwowej.** Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 12 (przyszły Bank Polski) donosi, że z dniem 1. października zamknięta została z rozporządzenia Urzędu Pożyczek Państwowych sprzedaż 5 proc. asygnat skarbowych (polskiej pożyczki państwowej) płatnych 1. listopada rb.

— **Ostrzeżenie.** Stwierdzono z całą pewnością, iż wiele ludzi używa denaturowanej okowity dopicia robiąc z niej nalewki lub mieszając ją ze słodką wodą i miętowym wywarem. Ponieważ denaturowana okowita szkodzi niezmiernie zdrowiu i przyczynić się może do stwarzania podłoża dla chorób, ostrzega się wszystkich przed jej wewnętrznym używaniem, tem więcej że w najbliższym czasie dodawać się dędzie do denaturatu środek, wywierający skutek emetyczny.

Przy tej sposobności podnieść niestety musimy smutny fakt, że istnieją bardzo wiele t. zw. domowych gorzelni, surowo przecież prawem zakazanych i że publiczność używa tego „domowego“ spirytusu do wyrabiania wódek. Otóż spirytus taki zawiera wielką ilość niedochodu (t. zw. Fuzlu), który wewnątrz używany przynieść może zdrowiu nieobliczalne szkody.

— **Swój do swego!** Oto hasło, które nas wszystkich łączyć powinno, a jeżeli miłośnicy „swój do swego” nawoływano, to teraz w Polsce, która dzięki niegodziwosti Niemców z obniżoną walutą marki polskiej pracować musi, „swój do swego” z miłości do matki naszej Polski obowiązkiem być powinno. „Swój do swego” odnosi się tutaj do szan. Rady Nadz. Cukrowni w Gostyniu, w którym jak wiadomo, większość Polaków zasiada. Kto by pomyślał, że posiedzenie ostatniego Walnego Zebrania u Niemca, p. Dobrzyca się odbyło! Czy ulega odpowiedział polskich lokali w Gostyniu? Nie chcemy powiedzieć, że panowie ci poczucia obywatelskiego i narodowego nie mają, ale wierzymy święcie, że zło to naprawia.

Ruch w Towarzystwach.

— **Związek Handlowców.** W środę, dnia 15. bm. o godz. 8-mej wieczorem odbędzie się na salce p. Jankiewicza plenarne posiedzenie Związku Handlowców. Porządek obrad: 1. Zagajenie. 2. Odczyt protokołu z ostatniego zebrania. 3. Przyjęcie członków. 4. Wykład „Żydzi w Polsce”. 5. Deklamacje. 6. Wybór zastępcy prezesa. 7. Wybór sekretarza. 8. Wolne głosy. 9. Zamknięcie. O punktualne przybycie uprasza Zarząd.

Drugi

WIECZÓR

PIEŚNI

Koła śpiewackiego w Gostyniu

odbędzie się

dzisiaj w poniedziałek,

wieczorem punktualnie o godz. 8-mej

na sali STRZELNICY

z tym samym nieskróconym programem

Otwarcie kasy o godz. 7-mej. Programy przy kasie.

Czysty dochód na G. Śląsk!

Kamieniarze

do tłuczenia kamieni na szosach Kórnik—Rogalin i Bnin—Biernatki mogą się zgłosić.

A. Ruczyński, budowniczy, Kórnik.

2 stolarzy

przyjmie zaraz

Fr. Polaszek, budowniczy Gostyń.

Moja pracownia eleg. garderoby męskiej znajduje się teraz Klasztorna ulica 69 w domu pana Duchńskiego. Proszę o dalsze łaskawe poparcie.

A. BUSZA, mistrz krawiecki.

Uczeń może się zaraz zgłosić.

Podaję do wiadomości że teraz na mojem młynie można

każdego dnia

pszenną i żaną mąkę jako też śrut wymijać.

Młyn parowy J. Hamerski, Gostyń.

Cement w beczkach

i papę ma na składzie

W. Nawrocki, budowniczy.

Ziemiaki,

marchew, kapustę, brukiew, mak, czerwone buraki, słomę i siano

kupuje i prosi o łaskawe nadesłanie ofert

„Ceres“ Bank Zbożowy Tow. Akc.

(Leszno) obecnie w Osiecznie

Telegr.: „Ceres“

Offerieren Sauerkoehl, saure Gurken, Citronen. Wir kaufen größere Posten Weizkoehl.

Posener

Sauerkoehlfabrik

u. Gurkeneinlegerei

G. m. b. H.

Posen, Nordstr. Tel. 3651.

Oferujemy kapustę, kiszoną, ogórki, kiszone, cytryny.

Kupujemy większe ilości kapusty białej.

Poznańska Fabryka kiszonej kapusty i ogórków T. z. o. p. Poznań, ul. Północna telef. 3651.

SŁOMĘ

prasowaną do natychmiastowej i późniejszej dostawy w ładunkach wagonowych

po najwyższych cenach

kupuje ze stacji załadowania

Bank Zbożowy Tow. Akc. Poznań

Plac Wolności 14, I. Telefon 2366.

Za nadeśtane nam życzenia
w dniu naszego ślubu dnia
7-go b. m. składamy na tej
drodze staropolskie

Bóg zapłać!

Jan Borowicz z żoną.

Gostyń, w październiku 1919.

Hurtowny handel słomy Prasowanie słomy

J. PRIWIN

Berlin **Poznań** Wrocław

plac Wolności 11

Adres telegr.: Strohpriwin Telefon nr.: 3297 i 3062

prosi o oferty na

słomę i siano.

Prasy i do prasowania potrzebny drut stawiam każdego
czasu do dyspozycji.

Specjalny oddział dla wszystkich produktów i artykułów
rolnych.

Kartoffeln

Möhren, Weißkohl, Kohlrüben,
rote Rüben, Mohn, Stroh u. Heu

kauft und bittet um Offerten

„Ceres“ Bank Zbożowy Aktien-Ges.

(Leszno) jetzt in Dźieczna,

Telegr. „Ceres“.

Für die uns anlässlich unserer
am 7. d. Mts. stattgefundenen
Vermählung übersandten
Glückwünsche sagen wir allen
auf diesem Wege unsern
herzlichsten Dank.

J. Borowicz u. Frau
geb. Kolinska.

Gostyn, im Oktober 1919.

Strohgrosshandlung Strohpressereien
J. PRIWIN

Berlin **Poznań** Breslau

Plac Wolności 11 (altes Stadttheater)

Telegr.-Adr.: Strohpriwin Telephon Nr. 3297 u. 3062

bittet um Angebote in

Stroh und Heu.

Drahtballenstrohpressen und Bindedraht stehen auf
Abruf jederzeit zur Verfügung.

Besondere Abteilung für sämtliche landwirtschaftlichen
Produkte und Bedarfsartikel

Möbliertes Zimmer

per sofort gesucht. Offerten an die Exp. d. Ord. d. Dred.

Wer erteilt Unterricht

in polnischer Sprache? Offerten a. d. Exp. d. Dred.

Kaufe jeden Posten Kastanien

zu höchsten Preisen.

Moriz Joseph, Gostyn, Kolejowa (Bahnhofstr.) 6.

Echter Kautabak

aus reinem Tabak hergestellt tadellose, schimmelfreie Ware
in gr. Rollen gebeizt u. ungebeizt jedes Quantum lieferbar.
Probefendung u. Preisliste Mk. 6.— gegen Nachnahme.

L. Sorg, Frankfurt a. Main,

Saalburgstraße 15.

STROH

gepresst in Waggonladungen zur sofortigen und späteren
Lieferung

zu höchsten Preisen

ab Verladestation kauft

Bank Zbożowy Akt.-Ges. Poznań

Plac Wolności 14, I. Telefon 2366.